

Огірки

від теорії до практики

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

Огірки: від теорії до практики

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв
2020

УДК 635.63

О-36

Укладачі: І. А. Фисенко, зав. сектором бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ

Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

Огірки: від теорії до практики : реком. покажч. літ. /
О-36 уклад. І. А. Фисенко ; ред. О. Г. Пустова ; Д. В. Ткаченко. –
Миколаїв : МНАУ, 2020. – 44 с.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2020

© Бібліотека Миколаївського НАУ,
2020

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Огірки: від теорії до практики» присвячений технології вирощування, удобрення, захисту й селекції огірків.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет з питань технології вирощування, систем удобрення і живлення, селекції та генетики й захисту огірків.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Бібліографічний покажчик адресований науковцям, спеціалістам сільського господарства, аспірантам, викладачам, студентам, а також тим, хто цікавиться вирощуванням огірків.

ВСТУП

Огірки відомі як овочева рослина близько шести тисяч років. Огірок зображений на фресках Давнього Єгипту та у грецьких храмах, що дозволяє судити про досить поважний його вік. Огірки – один з найбільш корисних і одночасно недорогих продуктів на нашому столі.

Сьогодні користь і шкода цього продукту активно досліджується вченими. Звичайно, огірки дуже корисні і смачні. Корисні властивості огірків очевидні навіть на перший погляд. Вони славляться своїм освіжаючим, приємним смаком, завдяки чому їх часто використовують в приготуванні салатів. Хоча 95 % цих плодів складає вода, решта 5% складу доводиться на украй необхідні організму людини речовини.

Вода, що міститься в огірках, набагато корисніша за ту, яку ми всі звикли пити. Вона настільки чиста, що її можна порівнювати хіба що з дистильованою. А це означає, що огірок – овоч, що чудово утамовує спрагу, сприяючи омолодженню організму і очищає його від токсинів.

Огірки багаті вітамінами групи В і вітаміном С, які сприяють підтримці життєвого тонусу і імунної системи. Також в цьому продукті містяться природні цукри, а саме фруктоза і глюкоза, які необхідні головному мозку для нормальної роботи. Огірки багаті вітамінами А, РР, Е, Н, у їх складі присутні корисні органічні кислоти, кальцій, фос-

фор, натрій, каротин, хлорофіл, хром, хлор, магній, залізо, цирконій, марганець, свинець, срібло, нікель, фолієва і кавові кислоти, що говорить про його вагомому користь для організму. Огірки, які вирощували у відкритому ґрунті, ще корисніші і насиченіші за своїм хімічним складом, ніж вирощені в теплиці.

В огірках містяться білки і легкозасвоювана організмом клітковина. Саме завдяки цим властивостям, огірки є компонентом безліч монодієт.

Солі калію сприяють нормалізації водообмінних процесів в людському організмі. Огірки є прекрасним антитоксичним, антисклеротичним, потогінним, жарознижуючим, спазмолітичним, проносним, болезаспокійливим і протипухлинним засобом. Огірки допомагають позбавлятися від набряків і зовсім їх уникати. Вони сприяють нормалізації роботи серця, зниженню артеріального тиску. При регулярному вживанні сік з свіжовичавленого огірка бореться із захворюваннями жовчого міхура, передміхурової залози і печінки. Проте, слід пам'ятати, що в цьому випадку необхідно виключити з раціону крохмаль, цукор і м'ясо. Ще огірковий сік перешкоджає перетворенню вуглеводів в жири, сприяє кращому засвоєнню жирів і білків.

У народній медицині листя і плоди цього овоча, багаті лужними солями і йодом, застосовуються для лікування хвороб щитовидної залози, серця і судин.

Відчути на собі шкоду огірків, можуть люди, які страждають від виразки або гастриту. Це пов'я-

зано з тим, що цей овоч сприяє підвищенню кислотності шлунку.

Мариновані огірки не рекомендують вживати при гіпертонії і атеросклерозі, захворюваннях печінки. Не рекомендують їсти огірки годуючим жінкам. У весняних огірках може міститися дуже багато шкідливих для організму нітратів.

Джерела:

Чим корисні свіжі огірки [Електронний ресурс] Режим доступу : <https://www.unian.ua/health/worldnews/655373-chim-korisni-svijji-ogirki.html>. – Дата останнього доступу: 20.03.2020.

Вимоги рослин огірка до умов зовнішнього середовища тісно пов'язані з його походженням. Батьківщиною його є тропічні райони південно-східної Азії, які характеризуються високими температурами, частими опадами та високою інтенсивністю освітлення. Однак культивування огірка протягом тисячоліть у різних кліматичних зонах наклало свій відбиток до певної міри на зміну екологічної природи його рослин. Це дало можливість створити сорти і гібриди, пристосовані до вирощування в районах помірнього клімату.

Вимоги до тепла. Огірок – теплолюбна культура. При зниженні температури до 18°C рослини сповільнюють свій ріст і розвиток, а до 0 – -1°C – гинуть. За температури 12°C квітки залишаються закритими протягом усієї доби. Пилок добре проростає лише за температури 26-29°C.

Мінімальна температура для проростання

насіння 12-13°C, оптимальна для росту рослин – 25-30°C, а максимальна – 40-45°C. За сприятливого температурного режиму сходи огірка з'являються на 5-7 добу. Якщо під час проростання насіння мінімальна температура ґрунту є низькою протягом 20 діб, то насіння в ньому загниває. За температури 12-13°C сходи з'являються повільно і часто уражуються кореневими гнилями. Таке явище часто спостерігається при сівбі насіння в ранні строки в плівкових теплицях та у відкритому ґрунті.

Оптимальна температура росту рослин огірка тісно пов'язана з інтенсивністю освітлення та концентрацією вуглекислого газу. Найбільш інтенсивно ріст рослин проходить за температури 23-32°C. За температури повітря понад 32°C і нижче 16-18°C ріст і розвиток рослин сповільнюється. Тому за температури 16°C рослини хоча ще квітують, але зав'язь не розвивається, жовтіє і відпадає. За температури від 3-4°C у рослин настає фізіологічне пошкодження. При підвищенні температури понад 40°C ростові процеси припиняються. Різке зниження температури повітря від високої до низької призводить до з'явлення гіркоти в плодах.

Після появи сходів рослини огірка ростуть спочатку досить повільно, що пов'язано з малим розвитком їх кореневої системи. Перший справжній листок з'являється лише через 5-10 діб після з'явлення сходів. Після 7-8 листка, залежно від сорту (гібриду), починають утворюватися пагони першого порядку.

Вимоги до світла. До інтенсивності освітлення огірок помірно вимогливий і відноситься до культур короткого дня. Оптимальний ріст і розвиток рослин його відбувається при 12-годинному дні з інтенсивністю освітлення 15 тис. люкс. Найбільше рослини реагують на нестачу світла в період сходів, утворення 3-7 листків та квітування. При його нестачі сходи витягуються, а зав'язь жовтіє й опадає, що часто спостерігається при вирощуванні огірка в зимовий період у зимових теплицях. Для запобігання цього розсаду досвічують.

При високій інтенсивності світла та тривалому світловому дні спостерігається передчасне старіння рослин, що також призводить до зниження їх продуктивності. Щоб цього не допустити, у відкритому ґрунті огірок часто висівають у кулісах із високорослих культур, а в теплицях і парниках забілюють скло.

Склад світла також впливає на продуктивність рослин огірка. Короткохвильові синьо-фіолетові промені прискорюють квітування рослин, сприяють утворенню жіночих квіток та одержанню більш раннього і вищого врожаю. Так, рослини огірка, які розміщені у східній частині двосхилих теплиць, за нашими даними, підвищують урожайність плодів на 1,0-1,5 кг/м² порівняно з тими, які вирощуються в західній частині, де переважають червоні промені.

Вимоги до вологи. Рослини огірка досить вимогливі до вологості ґрунту і повітря. Це

пов'язано з тим, що до складу плодів входить 96-98% води. Коренева система рослин в основному розміщена в орному шарі ґрунту до 40 см, який у літній період часто пересихає. Найвища продуктивність рослин є при вологості ґрунту 80-90% НВ та відносній вологості повітря 90-95%.

Зниження вологості ґрунту негативно впливає на розвиток рослин. Плоди стають дрібними, гіркуватими, рослини швидко старіють, сповільнюється їх ріст і плодоношення. Критичними періодами у вологозабезпеченні рослин є фази 2-4 листків та плодоношення. Перезволоження ґрунту в період вегетації призводить до погіршення газообміну в ґрунті та поширення гнилісних хвороб, коренева система буріє, ослизнюється і відмирає.

Зниження відносної вологості повітря в період квітування рослин негативно впливає на запилення квіток та затримує наростання плодів. Вони стають гіркуватими, особливо при підвищеній температурі повітря. Рослини ушкоджуються шкідниками – попелицею, трипсами, павутинним кліщем.

Регулювання вологості ґрунту і повітря досягається зрошенням та вирощуванням огірка в кулісах. Своєчасне забезпечення рослин вологою сприяє одержанню високого врожаю плодів як у відкритому, так і в спорудах закритого ґрунту.

Вимоги до повітряно-газового середовища. Щоб одержати високий урожай плодів, потрібно підтримувати відповідний повітряно-газовий ре-

жим.

Надземна частина огірка особливо реагує на вміст вуглекислого газу (CO_2) в повітрі, а коренева – на обмін повітря та збагачення його киснем. Найкращі умови для рослин створюються при наявності в повітрі вуглекислого газу в межах 0,3-0,6%, коли більш інтенсивно проходять процеси фотосинтезу, нагромадження рослинами органічної маси та підвищення врожаю. Для збагачення повітря на CO_2 у спорудах закритого ґрунту, особливо в гідропонних, використовують вуглекислий газ із балонів, сухий лід та зброджують курячий послід у дерев'яних бочках.

Для покращання розвитку кореневої системи огірка необхідно протягом всієї вегетації підтримувати ґрунт у розпушеному стані. При ущільненні або перезволоженні в ґрунті слабо проходить обмін повітря, коренева система задихається. Це призводить до побуріння корінців та передчасного їх відмирання.

Вимоги до елементів живлення. Однією з головних умов нормального росту і розвитку рослин огірка та одержання високого врожаю його плодів є підтримання протягом усього вегетаційного періоду відповідного режиму живлення. За цей період рослини його виносять з ґрунту на 10 тонн товарної продукції 27,5 кг азоту, 14,6 – фосфору і 42,2 кг калію. При цьому слід також відзначити, що рослини огірка досить вимогливі до наявності в ґрунті легкодоступних форм мінеральних сполук.

Інтенсивність засвоєння поживних речовин огірком залежить від фази росту і розвитку. Сходи огірка особливо чутливі до підвищеної концентрації ґрунтового розчину у фазі 2-4 справжніх листків. Найбільше азоту і фосфору рослини виносять у молодому віці, а калію – в період формування врожаю та плодоношення. Тому внесення підвищених норм мінеральних добрив пригнічує ріст і розвиток рослин. У зв'язку з цим частину мінерального живлення вносять у підживлення.

Найбільш інтенсивно розвиваються рослини огірка при рН 6,5-7,0. З мінеральних добрив краще вносити під огірок ті, які у своєму складі не містять хлору. Рослини досить добре реагують на внесення органічних добрив. Це пояснюється тим, що при їх розкладі поряд із збагаченням ґрунту на органічну речовину і розпушування його ще й виділяється підвищена кількість вуглекислого газу.

Кращим ґрунтом для вирощування огірка є чорнозем легкосуглин-ковий або наносний у заплавах річок, багатий на органічну речовину, який добре прогрівається. Важкі та холодні ґрунти погано впливають на ріст і розвиток рослин. Фізіологічні процеси в них на таких ґрунтах проходять повільно, що затримує ріст та розвиток, внаслідок чого продуктивність рослин знижується. Піщані ґрунти також непридатні для вирощування огірка.

Особливості вирощування огірка у відкритому ґрунті

Ріст і розвиток огірка тісно пов'язаний із його біологією. Вирощують огірок у відкритому та закритому ґрунті. Період вегетації у відкритому ґрунті в середньому становить 100-130 діб.

Кращими попередниками для вирощування огірка є багаторічні трави, пасльонові, картопля, капуста, бобові, озима пшениця та чорний пар. Під зяблеву оранку вносять органічні добрива. Рано навесні до сівби проводять 2-3 культивації зябу з боронуванням і коткуванням з метою очищення верхнього шару ґунту від насіння бур'янів. Насіння огірка висівають у 2-3 строки, коли ґрунт прогріється до 10-12°C і мине загроза весняних приморозків. Насіння ранньостиглих сортів і гібридів висівають із шириною міжрядь 70-90 см, середньо- і пізньостиглих – 90-140 см. У виробництві практикується і стрічковий спосіб вирощування за схемою 90+50 або 120+60 см. Глибина сівби 3-5 см. Норма висіву насіння 5-7 кг/га, а сівалками точного висіву 2-3 кг/га. При з'явленні сходів розпушують міжряддя. У фазі 3-4 листків рослини проріджують на відстань 10-18 см. При цьому пошкоджені та хворі рослини видаляють. Оптимальна густина рослин після проріджування повинна становити 80- , 85 тис. шт./га короткоогудинних сортів і гібридів та 65-70 тис. шт./га довгоогудинних.

Горщечкову розсаду огірка висаджують у 20-25-денному віці, коли мине загроза весняних приморозків. Під плівкове покриття висаджувати її

рекомендується на 10-15 днів раніше. У рядку рослини розміщують на відстані 18-22 см.

Подальший догляд за рослинами полягає у 2-4-разовому розпушуванні міжрядь, аж до початку утворення огудини. Кожне розпушування доцільно проводити через 7-9 днів після попереднього, краще після випадання дощу або поливу. У рядках бур'яни виполюють при їх появі. У разі потреби рослини огірка підживлюють аміачною селітрою (0,5-1,0 ц/га), гноївкою (3-4 т/га) або пташиним послідом (0,7-1,0 т/га), розведеними водою у співвідношенні 1:7-10 відповідно.

На початку цвітіння рослин доцільно вивозити на плантацію вулики з бджолосім'ями з розрахунку 1-2 бджолосім'ї на один гектар.

Протягом вегетації рослини огірка систематично поливають та ведуть боротьбу з шкідниками і хворобами. Залежно від погодних умов рослини в Лісостепу поливають 3-7, а в Степу – 8-10 разів. Проти шкідників рослини обробляють інсектицидами, а проти хвороб – фунгіцидами. Під час обробки рослин пестицидами звечора закривають вулики з бджолосім'ями на день обробки. Робітникам дозволяється виходити на оброблені площі не раніше, ніж через 5-10 діб, залежно від препарату та погодних умов.

Урожай плодів збирають вибірково. Перші 3-4 збори проводять через 2-3 доби, наступні - через одну добу після попереднього, залежно від інтенсивності наростання плодів. При збиранні

зривають підряд товарні та нетоварні плоди (пошкоджені, хворі, перерослі), щоб не сповільнювалося квітування і не припинялося зав'язування нових. Товарні плоди сортують на три групи: до першої відносять пікулі (довжина 3-5 см, у діаметрі до 2,5 см), до другої - корнішони: 5,1-7,0 см завдовжки (перша фракція) і 7,1-9,0 см (друга фракція), до третьої - зеленець – не довше 12 см, діаметром до 5 см.

Урожайність плодів огірка при належній технології становить 15-30 т/га.

Особливості вирощування огірка у закритому ґрунті

Огірок вирощують у застелених і плівкових теплицях та парниках. Для цього використовують бджолозапильні та партенокарпічні гібриди. Розсаду (горщечкову) вирощують у розсадному відділенні. Розмір горщечків 10×10 см. Для зимових теплиць розсаду вирощують із досвічуванням. Вік розсади 25-30 днів. У зимових теплицях розсаду висаджують з 20 грудня, у плівкових із обігрівом ґрунту і повітря – з 20-25 лютого, з повітряним обігрівом і в парниках – з 15 березня, а на сонячному обігріві – з 15-20 квітня. Догляд за рослинами полягає у підв'язуванні їх до шпалерного дроту, формуванні куща, підтримуванні площ у чистоту від бур'янів стані, забезпеченні оптимальної температури повітря і ґрунту, вологи, газового середовища та боротьбі зі шкідниками та хворобами. За два дні до квітування бджолозапиль-

них гібридів у теплицях або біля них встановлюють вулики з бджолосім'ями з розрахунку одна бджолосім'я на 800-1000 м².

До початку плодоношення бджолозапильних гібридів відносну вологість повітря підтримують у межах 80-90%, вологість ґрунту – 70-80% НВ, температуру повітря у сонячні дні на рівні 24-26°C, у хмарні – 22-24°C, вночі – 17-18°C, а ґрунту – 22-24°C. У період плодоношення відносна вологість повітря повинна становити 80-90%, температура повітря в сонячні дні – 26-28°C, у хмарні – 24-26°C, вночі – 18-20°C, ґрунту – 22-24°C.

Для партенокарпічних гібридів відносна вологість повітря до плодоношення повинна становити 75-80%, ґрунту – 75-80% НВ, температура повітря в сонячну погоду – 22-24°C, в хмарну – 20-22°C, вночі – 17-18°C, ґрунту – 22-24°C, у період плодоношення відносна вологість повітря повинна підтримуватися на рівні 75-85%, ґрунту – 85-90% НВ, температура повітря в сонячні дні – 24-26°C, в хмарні – 22-24°C, вночі – 18-20°C і ґрунту – 22-24°C.

Під час догляду за рослинами потрібно постійно контролювати процеси живлення рослин. На ріст і плодоношення рослин позитивно впливає позакореневе підживлення, яке рекомендовано проводити через кожні 15-20 днів.

Протягом періоду вегетації на рослинах систематично видаляють відмираючі листки та неплодоносні пагони. Рослини поливають

підігрітою до 20-22°C водою невеликими нормами. При підвищенні температури повітря в спорудах вмикають вентиляцію, а в сонячні дні ще й забілюють скло крейдою. При оголенні кореневої системи на ґрунтовому субстраті рослини підсипають ґрунтосумішшю шаром 1-2 см.

Урожай плодів збирають через 2-3 дні. У зимових теплицях залежно від технології він становить 30-35 кг/м², у плівкових – 20-25 кг/м², залежно від строку вирощування та догляду за рослинами.

Джерела:

Барабаш О. Ю. Огірок – технологія вирощування [Електронний ресурс] / О.Ю. Барабаш, Л.К. Тараненко, З. Д. Сич. – Режим доступу : https://agromage.com/stat_id.php?id=22 – Дата останнього доступу: 24.03.2018.

Технологія вирощування огірків

1. Бальвас-Гремякова К. М. Система захисту рослин огірків у закритому ґрунті від кореневих гнилей / К. М. Бальвас-Гремякова // Карантин і захист рослин. – 2019. – № 9-10. – С. 12-15.

2. Безвіконний П. Білокрилка на огірках / П. Безвіконний, О. Мулярчук // Плантатор. – 2019. – № 6. – С. 43-45.

Пошкодження огірків білокрилками у закритому ґрунті.

3. Вирощування огірків [Електронний ресурс] – Електронні відео. дані. – Режим доступу : <https://howtogrow.news/8-gorod/49-viroshuvannya-ogirkiv-na-shpaleri-nyuansi-i-sposobi/ua> - Дата останнього доступу : 17.02.2020.

4. Вирощування огірків в плівкових теплицях [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://nashedelo.biz.ua/ukr/stati/viroschuvannja-ogirkiv-v-privkovih-teplitsjah>. - Дата останнього доступу : 13.02.2020.

5. Вирощування огірків на шпалері [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://buduemdim.com.ua/viroshhuvannya-ogirkiv-na-shpaleri>. - Дата останнього доступу : 17.02.2020.

6. Власова О. Слимаки на всі несмаки. Відкриті вороги у закритому ґрунті / О. Власова // Зерно. –

2019. – № 2. – С. 206-210.

В цій статті йдеться про шкідників і збудників хвороб у закритому ґрунті, про препарати проти них, про організаційно-господарські та карантинні заходи та ін.

7. Вплив водоутримуючих гранул (гідрогелю) Dari Dar на формування біометричних параметрів і врожайність огірка / Н. П. Садовська, Г. Б. Попович, А. Ф. Гамор, М. І. Горинецька // Таврійський науковий вісник. – Вип. 98 : Сільськогосподарські науки. – 2017. – С. 122-127.

У статті висвітлено вплив гідрогелю Dari Dar при вирощуванні гібридів огірка розсадним способом у відкритому ґрунті. Наведено дані щодо схожості насіння, формування біометричних параметрів рослин (висота, діаметр головного стебла, площа асиміляційної поверхні). Встановлено, що використання гідрогелю при вирощуванні огірка призводило до збільшення врожайності рослин.

7. Горнець О. Огірки без ризиків / О. Горнець // Зерно. – 2018. – № 7. – С. 128-129. Ринок огірків.

9. Горний В. Підживлення рослин у теплицях улітку / В. Горний // Овочівництво. – 2019. – № 6. – С. 140-141.

10. Давидов В.Д. Щоб мати гарантовано урожай огірків / В. Д. Давидов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://babushkinsad.kiev.ua/2016/06/24/4449.html>. - Дата останнього доступу : 10.02.2020.

11. Зробіть правильний вибір, і ви поза конкуренцією // Овощеводство. – 2017. – № 6. – С. 28-29.

Про вирощування огірків.

12. Камінський Ю. Чи можна виростити огірки на підвіконні чи балконі взимку? [Електронний ресурс] / Ю. Камінський. – Режим доступу : <https://isu.org.ua/chy-mozhna-vyrostyty-ogirky-na-pidvikonni-chy-balkoni-vzymku>. - Дата останнього доступу : 10.02.2020.

13. Капустіна Л. Огірки на шпалері / Л. Капустіна // Плантатор. – 2018. – № 5. – С. 30-31.

14. Капустіна Л. Формування огірків у відкритому ґрунті / Л. Капустіна // Плантатор. – 2019. – № 1. – С. 28.

15. Козак Г. Календар вирощування огірків у теплиці / Г. Козак // Овочівництво. – 2019. – № 2. – С. 154-157.

16. Козак Г. Особливості вирощування тепличних огірків і томатів / Г. Козак // Овочівництво. – 2019. – № 7. – С. 131-134.

17. Коли сіяти огірки. Вирощування. Догляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://kvitkainfo.com/sad-gorod/koli-saditi-ogirki.html>. – Дата останнього доступу : 28.02.2020.

18. Коротич Ю. Огірки на солом'яних тюках / Ю.

Коротич // Плантатор. – 2020. – № 1. – С. 24-26.

19. Огірок на підвіконні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://babushkinsad.kiev.ua/2016/01/13/2877.html>. – Дата останнього доступу : 10.02.2020.

20. Огурцы на балконе: Уход. Удобрения. Полив. Усы [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=tv9J6JXD0Bg>. - Дата останнього доступу : 10.02.2020.

21. Онищенко О. І. Індукування стійкості рослин огірка проти хвороб за використання регуляторів росту рослин / О. І. Онищенко, О. О. Чаюк // Карантин і захист рослин. – 2019. – № 7-8. – С. 10-14.

22. Особливості отримання високого урожаю тепличних огірків // Плантатор. – 2016. – № 4. – С. 28-29.

23. Очень интересный способ формирования огурцов для повышения урожая [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=fBliXZXuOn4>. - Дата последнего доступа : 02.03.2020.

24. Посадка огурцов с хитростью для большого урожая. Маленький секретик [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=bFx-yOUHWoY>. - Дата последнего доступа : 02.03.2020.

25. Рєпін К. А що росте у баби на городі. Є з чого варити борщ! / К. Рєпін // *Зерно*. – 2018. – № 6. – С. 58-67.

Виробництво овочевих культур протягом 1995-2017 рр. в Україні.

26. Рєпін К. І під плівкою є життя / К. Рєпін // *Зерно*. – 2019. – № 2. – С. 35-40.

Виробництво овочів закритого ґрунту в Україні.

27. Сергієнко О. Довгоплідний огірок / О. Сергієнко / *Плантатор*. – 2016. – № 5. – С. 20-24.

28. Сергієнко О. Насінництво огірка / О. Сергієнко, О. Вітанов // *Плантатор*. – 2016. – № 1. – С. 28-32.

29. Сергієнко О. Огірки з теплиці / О. Сергієнко // *Плантатор*. – 2017. – № 2. – С. 22-25.

30. Сергієнко О. Огіркові стреси / О. Сергієнко // *Плантатор*. – 2016. – № 3. – С. 20-24.

31. Сергієнко О. Огірок на гідропоніці / О. Сергієнко // *Плантатор*. – 2017. – № 2. – С. 26-29.

32. Сергієнко О. Партенокарпіки у плівкових теплицях / О. Сергієнко // *Плантатор*. – 2016. – № 2. – С. 16-22.

Вирощування огірка корнішоного типу в плівкових теплицях.

33. Сергієнко О. Шляхи отримання високоякісних огірків / О. Сергієнко // *Плантатор*.

– 2016. – № 4. – С. 24-27.

34. Скрипник Н. Несправжня борошніста роса [огірків] / Н. Скрипник // Плантатор. – 2019. – № 4. – С. 26-27.

35. Слепцов Ю. Біозахист огірків у теплицях / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2018. – № 1. – С. 18-20.

36. Слепцов Ю. Огірок у зимово-весняному культурообігу / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2017. – № 1. – С. 22-23.

37. Слепцов Ю. Розсада огірків у фермерських теплицях / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2018. – № 2. – С. 28-29.

38. Слепцов Ю. Сучасна агротехніка огірка / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2018. – № 3. – С. 42-43.

39. Супер способ вирощивання огурцов в откры-
том грунте / Выращивание огурцов от рассады до
сбора урожая [Электронный ресурс]. – Электрон.
видео. дан. – Режим доступа : [https://
www.youtube.com/watch?v=hTRKeqw_WrM](https://www.youtube.com/watch?v=hTRKeqw_WrM). - Дата
последнего доступа : 03.03.2020.

40. Сусідка Н. 5 органічних підкормок при
вирощуванні огірків [Електронний ресурс] / Н.
Сусідка. – Режим доступу : [https://
zelenasadyba.com.ua/na-gryadci/5-organichnix-
pidkormok-pri-viroshhuvanni-ogirkiv.html](https://zelenasadyba.com.ua/na-gryadci/5-organichnix-pidkormok-pri-viroshhuvanni-ogirkiv.html). – Дата ос-
таннього доступу : 16.03.2020.

41. Сучасна технологія вирощування огірка у зимових теплицях / О. Улянич, Л. Сорока, Н. Воробйова, І. Діденко // Овощеводство. – 2017. – № 12. – С. 48-52.

42. Сыч З. Производственные риски для огурца в условиях холодной и влажной весны / З. Сыч // Овощеводство. – 2016. – № 7-8. – С. 50-55.

43. Тернавський А. Абсорбенти на огірках / А. Тернавський // Плантатор. – 2018. – № 3. – С. 50-52.

44. Тернавський А. Біостимулятори росту на огірках / А. Тернавський // Плантатор. – 2018. – № 6. – С. 28-29.

45. Тернавський А. Коли сіяти огірки / А. Тернавський // Плантатор. – 2017. – № 5. – С. 20-21.

46. Тернавський А. Мульча та абсорбенти для огірків / А. Тернавський // Плантатор. – 2018. – № 5. – С. 39.

47. Тернавський А. Особливості вирощування огірка на шпалері / А. Тернавський // Плантатор. – 2016. – № 6. – С. 14-17.

48. Тернавський А. Удобрення огірків / А. Тернавський // Плантатор. – 2017. – № 6. – С. 18-19.

49. Тернавський А. Формування огірків / А. Тернавський // Плантатор. – 2018. – № 2. – С. 30-32.

50. Тернавський А. Якою розсадою висаджувати

огірки? / А. Тернавський // Плантатор. – 2019. – № 2. – С. 47-49.

Розсадний спосіб вирощування огірків найкращий. Але яка розсада вигідніша: віком 10, 20 чи 30 днів читайте в статті.

51. Ткачук І. Шпалера для огірків: простий спосіб отримання відмінного врожаю [Електронний ресурс] / І. Ткачук. – Режим доступу : <http://kindly.com.ua/shpalera-dlia-ogirkiv-prostii-sposib-otrimannia-vidminnogo-vrojau>. – Дата останнього доступу : 17.02.2020.

52. Удобрения, которые увеличивают урожай и несут пользу земле: Навоз, листья, солома, доломитовая мука [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=NJjjDzsMPmY>. - Дата последнего доступа : 03.03.2020.

53. Удобрения огірка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://anaitis.com.ua/udobrennya-ohirka>. - Дата останнього доступу : 16.03.2020.

54. Філатов С. Заирнемо під скло: що критично для бізнесу тепличного? / С. Філатов // Зерно. – 2019. – № 2. – С. 50-54. Виробництво овочів закритого ґрунту в Україні.

55. Філіпчук П. Як вирощувати огірки, щоб отримувати гарний врожай кожного року / П. Філіпчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://babushkinsad.kiev.ua/2017/01/24/5229.html>. -

Дата останнього доступу : 10.02.2020.

56. Цикава В. Огурец посевной / В. Цикава // Пасічник. – 2018. – № 2. – С. 30-31.

57. Цікава В. Огірок звичайний - також медонос / В. Цікава // Пасіка. – 2019. – № 5. – С. 8-9.

58. Черненко В. Вірусні хвороби огірків / В. Черненко // Плантатор. – 2019. – № 2. – С. 52-53.

Мозаїчні хвороби огірків поширені в теплицях і у відкритому ґрунті. На їхні прояви й характеристику впливають сортові особливості та віковий стан рослин, а також умови їх вирощування.

59. Черненко В. Кутаста плямистість огірків / В. Черненко, О. Черненко // Плантатор. – 2019. – № 4. – С. 24-25.

Кутаста плямистість зовні нагадує пероноспороз, оливкову плямистість і антракноз. Різниця пов'язана з формою, розміром плям і наявністю ексудату.

60. Шеметун О. Літньо-осіння культура огірка / О. Шеметун // Плантатор. – 2019. – № 1. – С. 30-31.

61. Шеметун О. Огірки в умовах світлокультури / О. Шеметун, О. Комар // Плантатор. – 2019. – № 6. – С. 40-42.

Використання діодних світильників для багатоярусного досвічування огірків в теплиці.

62. Шеметун О. Огірки відкритого ґрунту / О. Шеметун // Плантатор. – 2017. – № 4. – С. 43-45.

63. Шеметун О. Огірки для першого обороту / О. Шеметун, О. Комар // Плантатор. – 2019. – № 2. – С. 42-44. Технологія вирощування огірків у теплиці.

64. Шеметун О. Регулятори росту для огірків / О. Шеметун, О. Комар // Плантатор. – 2019. – № 5. – С. 30-31.

65. Як виростити огірки на підвіконні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://domicad.com.ua/ua/articles/kak-vyrastit-ogurcy-na-podokonnike>. - Дата останнього доступу : 10.02.2020.

66. Як вирощувати огірки на підвіконні, якщо за вікном грудень – детальна інструкція [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://simya.com.ua/yak-vyroshhuvaty-ogirky-na-pidvikonni-yakshho-za-viknom-gruden-detalna-instruktsiya>. - Дата останнього доступу : 10.02.2020.

67. Як пришвидшити ріст огірків [Електронний ресурс]. – Електрон. відео. дан. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=ZVlgbuhlyos>. – Дата останнього доступу : 28.02.2020.

68. Як садити огірки у відкритий ґрунт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agroprof.com.ua/ua/kak-sazhat-ogurtsy-v-otkrytyy-grunt>. - Дата останнього доступу : 13.02.2020.

69. Які мінеральні добрива використовують для

огірків? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uak.com.ua/yaki-mineralni-dobrivavikoristovuyut-dlya-ogirkiv>. - Дата останнього доступу : 16.03.2020.

Захист огірків від шкідників та хвороб

70. Бальвас-Гремякова К. М. Система захисту рослин огірків у закритому ґрунті від кореневих гнилей / К. М. Бальвас-Гремякова // Карантин і захист рослин. – 2019. – № 9-10. – С. 12-15.

71. Башинская О. Фитосанитарный мониторинг огурца и томата в защищенном грунте. Симптомы повреждения растений, выявление и диагностика вредителей / О. Башинская // Овощеводство. – 2016. – № 1. – С. 46-48.

72. Безвіконний П. Білокрилка на огірках / П. Безвіконний, О. Мулярчук // Плантатор. – 2019. – № 6. – С. 43-45.

Пошкодження огірків білокрилками у закритому ґрунті.

73. Білик М. Біозахист огірків / М. Білик // Плантатор. – 2017. – № 4. – С. 40-42.

74. Болезни огурцов и методы борьбы с ними [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступу : <https://dacha-vprok.ru/bolezni-ogurtsov-i-metody-borby-s-nimi>. – Дата останнього доступу : 13.02.2020.

75. Буценко Л. Кутапта плямистість - найпоширеніша бактеріальна хвороба огірків / Л.

Буценко // Овочівництво. – 2019. – № 11. – С. 147-149.

76. Власова О. Слимаки на всі несмаки. Відкриті вороги у закритому ґрунті / О. Власова // Зерно. – 2019. – № 2. – С. 206-210.

В цій статті йдеться про шкідників і збудників хвороб у закритому ґрунті, про препарати проти них, про організаційно-господарські та карантинні заходи та ін.

77. Заремба В. Пероноспороз огурца и меры по ограничению его вредоносности / В. Заремба, И. Марков // Овощеводство. – 2017. – № 7-8. – С. 42-46.

78. Избавиться от медведки и личинки майского жука с гарантией! Метод Дачного агронома [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=sb1fvLUsvFo>. - Дата последнего доступа : 03.03.2020.

79. Капустіна Л. Огірки на шпалері / Л. Капустіна // Плантатор. – 2018. – № 5. – С. 30-31.

80. Козак Г. Біометод у системі інтегрованого захисту тепличних огірків / Г. Козак // Овочівництво. - 2020. - № 2. - С. 146-150.

81. Колеснік Л. І. Баштання попелиця в насінневих посівах огірка і заходи зобмеження її

шкідливості / Л. І. Колеснік // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 1. – С. 9-11.

82. Копилов Є. П. Нове захворювання огірків в Україні, спричинене *Acromonium* sp. 502 / Є. П. Копилов, Г. В. Цехмістер // Карантин і захист рослин. – 2015. – № 12. – С. 12-14.

83. Кушнірук Т. Бактеріоз огірків / Т. Кушнірук, П. Безвіконний // Плантатор. – 2018. – № 4. – С. 25.
Є три основні причини, чому в томатів виникають білі прожилки всередині: особливість сорту, стовбур (фітоплазмоз), нестача поживних речовин і спекотна погода.

84. Марков І. Хвороби огірків / І. Марков // Плантатор. – 2017. – № 4. – С. 48-51.

85. Мельничук Ф. Захист рослин огірка від шкідливих організмів / Ф. Мельничук, С. Алексеєва, О. Гордієнко // Овочівництво. – 2019. – № 6. – С. 148-152.

86. На листьях и стеблях огурца белые мучнистые пятна [Электронный ресурс]. – Электрон. видеодан. – Режим доступа : <https://gazetasadovod.ru/veg/ogurez/4860-na-listyah-i-steblyah-ogurca-belye-muchnistye-pyatna.html>. – Дата останнього доступу : 13.02.2020.

87. Обработка огурцов от паутинного клеща [Электронный ресурс]. – Электрон. видеодані – Ре-

жим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=DKZEhGU8R88>. – Дата останнього доступу : 28.02.2020.

88. Онищенко О. І. Індукування стійкості рослин огірка проти хвороб за використання регуляторів росту рослин / О. І. Онищенко, О. О. Чаюк // Карантин і захист рослин. – 2019. – № 7-8. – С. 10-14.

89. Онищенко О. І. Регулятори росту рослин як можливий чинник захисту огірка від грибних інфекцій / О. І. Онищенко, О. О. Чаюк, О. В. Моргун // Вісник аграрної науки. – 2019. – № 8. – С. 28-33.

90. Опанасюк А. І. Як боротися проти хвороб на огірках без отрути [Електронний ресурс]. / А. І. Опанасюк . – Режим доступу : <http://babushkinsad.kiev.ua/2016/03/09/3515.html>. – Дата останнього доступу : 10.02.2020.

91. Осінній І. Зваблення запахом. Як віруси маніпулюють комахами та рослинами / І. Осінній // Зерно. – 2020. – № 1. – С. 150.

В цій статті йдеться про вірусну мозаїку огірків.

92. Сергієнко В. Кореневі гнилі огірків / В. Сергієнко // Плантатор. – 2018. – № 5. – С. 34-35.

93. Сергієнко В. Хвороби огірків / В. Сергієнко // Плантатор. – 2018. – № 4. – С. 30-33.

94. Сергієнко О. Партенокарпіки у плівкових теплицях / О. Сергієнко // Плантатор. – 2016. – № 2. –

С. 16-22. Вирощування огірка корнішоного типу в плівкових теплицях.

95. Скрипник Н. Несправжня борошниста роса [огірків] / Н. Скрипник // Плантатор. – 2019. – № 4. – С. 26-27.

96. Скрипник Н. Опасные болезни огурца / Н. Скрипник // Овощеводство. – 2016. – № 3. – С. 58-60.

97. Слепцов Ю. Біозахист огірків у теплицях / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2018. – № 1. – С. 18-20.

98. Слепцов Ю. Огірок у зимово-весняному культурообігу / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2017. – № 1. – С. 22-23.

99. Тернавський А. Абсорбенти на огірках / А. Тернавський // Плантатор. – 2018. – № 3. – С. 50-52.

100. Тернавський А. Біостимулятори росту на огірках / А. Тернавський // Плантатор. – 2018. – № 6. – С. 28-29.

101. Тернавський А. Грибні хвороби огірків / А. Тернавський, О. Сухомуд // Плантатор. – 2017. – № 3. – С. 22-24.

102. Тернавський А. Шкідники огірка / А. Тернавський // Плантатор. – 2017. – № 4. – С. 46-47.

103. Черненко В. Вірусна мозаїка огірків / В. Черненко // Плантатор. – 2018. – № 5. – С. 32-33.

104. Черненко В. Вірусні хвороби огірків / В. Черненко // Плантатор. – 2019. – № 2. – С. 52-53.

Мозаїчні хвороби огірків поширені в теплицях і у відкритому ґрунті. На їхні прояви й характеристику впливають сортові особливості та віковий стан рослин, а також умови їх вирощування.

105. Черненко В. Вірусні хвороби огірків / В. Черненко // Плантатор. – 2019. – № 3. – С. 42-47.

106. Черненко В. Грибні хвороби огірків / В. Черненко, О. Черненко // Плантатор. - 2019. - № 5. - С. 32-34.

107. Черненко В. Кутааста плямистість огірків / В. Черненко, О. Черненко // Плантатор. – 2019. – № 4. – С. 24-25.

Кутааста плямистість зовні нагадує пероноспороз, оливкову плямистість і антракноз. Різниця пов'язана з формою, розміром плям і наявністю ексудату.

108. Шарова М.Б. Якщо огірки рано жовтіють або в'януть, що робити? / М. Б. Шарова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://babushkinsad.kiev.ua/2016/06/06/4352.html>. – Дата останнього доступу : 10.02.2020.

109. Шеметун О. Огірки в умовах світлокультури / О. Шеметун, О. Комар // Плантатор. – 2019. – № 6. – С. 40-42.

Використання діодних світильників для багатоярусного досвічування огірків в теплиці.

Високоурожайні сорти та гібриди огірків

110. Від теорії до практики / С. Корнієнко, В. Муравйов, С. Кондратенко [та ін.] // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 5. – С. 52-54.

Про нові сорти овочів, які пристосовані до різних агрокліматичних зон вирощування.

111. Власова О. Сорти огірків для відкритого ґрунту [Електронний ресурс] / О. Власова. – Режим доступу : <http://agro-business.com.ua/agro/ahronomiiia-sohodni/item/807-sorty-ohirkiv-dlia-vidkrytoho-gruntu.html>. - Дата останнього доступу : 04.03.2020.

112. Все о выращивании огурцов. Как правильно выбрать сорт огурцов [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=IWZLr7Lm2Es>. – Дата последнего доступа: 13.03.2020.

113. Высокоурожайные партенокарпические гибриды огурцов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.botanichka.ru/article/vyisokourozhaunyie-partenokarpicheskie-gibridyi-ogurtsov>. – Дата последнего доступа : 10.03.2020.

114. Галицина С. Какие сорта являются лучшими для выращивания в теплицах? [Электронный ресурс] / С. Галицина. – Режим доступа : <https://plodovie.ru/ovoshhevodstvo/ogurtsy/sorta-dlya-teplits-2861>. – Дата последнего доступа : 04.03.2020.

115. Галицина С. Обзор ранних популярных сортов огурцов [Электронный ресурс] / С. Галицина. – Режим доступа : <https://plodovie.ru/ovoshhevodstvo/ogurtsy/rannie-sorta-3139>. – Дата последнего доступа : 13.03.2020.

116. 29 лучших сортов огурцов для открытого грунта и теплицы [Электронный ресурс] / С. Галицина. – Режим доступа : <https://selo.live/2019/06/01/29-лучших-сортов-огурцов-для-открытого-2>. – Дата последнего доступа : 13.03.2020.

117. Зробіть правильний вибір, і ви поза конкуренцією // Овощеводство. – 2017. – № 6. – С. 28-29. Огірок.

118. Камінський Ю. 5 кращих сортів огірків для вирощування [Електронний ресурс] / Ю. Камінський. – Режим доступу : <https://sad.net.ua/5-krashhyh-sortiv-ogirkiv-dlya-vyroshhuvannya-rotsi>. – Дата останнього доступу : 04.03.2020.

119. Каталог високоврожайних сортів огірків для посадки у відкритому ґрунті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.fermerstvo.org.ua/sortu-ogirkiv.html>. - Дата останнього доступу : 11.03.2020.

120. Козак Г. Календар вирощування огірків у теплиці / Г. Козак // Овочівництво. – 2019. – № 2. – С. 154-157.

121. Кращі огірки для теплиці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ogorodnik.com/articles/krashchi-ogirki-dlya-teplici>. - Дата останнього доступу : 13.03.2020.

122. Лазарева Е. Лучшие гибриды: свежие огурчики и пораньше, и подальше [Электронный ресурс] / Е. Лазарева. – Режим доступа : <https://www.ogorodnik.com/articles/luchshie-gibridy-svezhie-ogurchiki-i-poranshe-i-podolshe>. - Дата последнего доступа: 04.03.2020.

123. Лучшие сорта огурцов и секреты высоких урожаев [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://domicad.com.ua/ru/articles/luchshie-sorta-ogurcov-i-sekrety-vysokih-urojaev>. – Дата последнего доступа : 04.03.2020.

124. Лучшие сорта огурцов наглядно! Советую к выращиванию! [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступа : https://www.youtube.com/watch?v=deHlr8_HBNE. - Дата последнего доступа : 11.03.2020.

125. Непорожная Е. Огурец заботится о женском здоровье / Е. Непорожная // Овощеводство. – 2018. – № 2. – С. 60-62.

126. Огурцы. Сравнительная таблица сортов и гибридов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.violet.kiev.ua/publications/4152>. – Дата последнего доступа : 11.03.2020.

127. Описание лучших холодостойких сортов огурцов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://dachamechty.ru/ogurtsy/holodostojkie-sorta.html>. – Дата последнего доступа : 04.03.2020.

128. Описание, фото, характеристика лучших сортов огурцов голландской селекции [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://agronomu.com/bok/5053-opisanie-foto-harakteristika-luchshih-sortov-ogurcov-gollandskoy-selekcii.html>. – Дата последнего доступа : 11.03.2020.

129. Северова Н. Обзор самых холодостойких сортов огурцов для открытого грунта [Электронный ресурс] / Н. Северова. – Режим доступа : <https://sait-pro-dachu.ru/obzor-samyx-holodostojkix-sortov-ogurcov-dlya-otkrytogo-grunta>. – Дата последнего доступа: 04.03.2020.

130. Семена огурцов: правильная заготовка семян огурцов и особенности выращивания [Электронный ресурс] / Н. Северова. –Режим доступа : <http://www.udec.ru/ogurcy/semena-ogurcov.php>. - Дата последнего доступа : 13.03.2020.

131. Сергієнко О. В. Поновлення сучасного сортименту огірка для вітчизняного тепличного овочівництва / О. В. Сергієнко, Л. О. Радченко, Л. Д. Солодовнік // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 3. – С. 39-42.

132. Сергієнко О. Довгоплідний огірок / О. Сергієнко // Плантатор. – 2016. – № 5. – С. 20-24.

133. Сергієнко О. Огірки з теплиці / О. Сергієнко // Плантатор. – 2017. – № 2. – С. 22-25.

134. Сергієнко О. Партенокарпіки у плівкових теплицях / О. Сергієнко // Плантатор. – 2016. – № 2. – С. 16-22.

Вирощування огірка корнішоного типу в плівкових теплицях.

135. Слепцов Ю. Розсада огіроків у фермерських теплицях / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2018. – № 2. – С. 28-29.

136. Сорту огурцов для открытого грунта [Электронный ресурс]. – Электрон. видео. дан. – Режим доступу : <https://floristics.info/ru/stati/ogorod/3346-sorta-ogurtsov-dlya-otkrytogo-grunta.html>. – Дата останнього доступу : 04.03.2020.

137. Список самих урожайних сортів огурцов [Электронный ресурс]. – Режим доступу : <https://plodovie.ru/ovoshhevodstvo/ogurtsy/samye-urozhajnye-sorta-3141>. – Дата останнього доступу : 13.03.2020.

138. Спіно F1 - ультраранній урожай, відмінна якість [огірок] // Овощеводство. – 2016. – № 12. – С. 24-25.

139. Тернавський А. Особливості вирощування огірка на шпалері /А. Тернавський // Плантатор. – 2016. – № 6. – С. 14-17.

140. Тернавський А. Формування огірків / А. Тернавський // Плантатор. – 2018. – № 2. – С. 30-32.

141. Топ-10 лучших сортов огурцов [Электронный ресурс] – Электрон. видео. дан. – Режим доступу : <https://zen-top.ru/top-10-luchshih-sortov-ogurcov>. – Дата останнього доступу : 04.03.2020.

142. Шеметун О. Огірки відкритого ґрунту / О. Шеметун // Плантатор. – 2017. – № 4. – С. 43-45.

143. Шеметун О. Огірки для першого обороту / О. Шеметун, О. Комар // Плантатор. – 2019. – № 2. – С. 42-44.

Технологія вирощування огірків у теплиці.

Авторський покажчик

- А**
Алексеева С. 85
- Б**
Бальвас-Гремякова К. М. 1, 70
Башинская О. 71
Безвіконний П. 2, 72, 83
Білик М. 73
Буценко Л. 75
- В**
Вітанов О. 28
Власова О. 6, 76, 111
Воробйова Н. 41
- Г**
Галицина С. 114, 115, 116
Гамор А. Ф. 7
Гордієнко О. 85
Горинецька М. І. 7
Горнець О. 8
Горний В. 9
- Д**
Давидов В.Д. 10
Діденко І. 41
- З**
Заремба В. 77
- К**
Камінський Ю. 12, 118
Капустіна Л. 13, 14, 79
Козак Г. 15, 16, 80, 120
Колеснік Л. І. 81
Комар О. 61, 63, 64, 109, 143
Кондратенко С. 110
Копилов Є. П. 82
- Корнієнко С. 110
Коротич Ю. 18
Кушнірук Т. 83
- Л**
Лазарева Е. 122
- М**
Марков И. 77
Марков І. 84
Мельничук Ф. 85
Моргун О. В. 89
Мулярчук О. 2, 72
Муравйов В. 110
- Н**
Непорожная Е. 125
- О**
Онищенко О. І. 21, 88, 89
Опанасюк А. І. 90
Осінній І. 91
- П**
Попович Г. Б. 7
- Р**
Радченко Л. О. 131
Репін К. 25, 26
- С**
Садовська Н. П. 7
Северова Н. 129, 130
Сергієнко В. 92, 93
Сергієнко О. 27, 28, 29, 30, 31,
32, 33, 94, 132, 133, 134
Сергієнко О. В. 131
Скрипник Н. 34, 95, 96

Слепцов Ю. 35, 36, 37, 38, 97,
98, 135
Солодовнік Л. Д. 131
Сорока Л. 41
Сусідка Н. 40
Сьч З. 42

Т

Тернавський А. 43, 44, 45, 46,
47, 48, 49, 50, 99, 100, 101, 102,
139, 140
Ткачук І. 51

У

Улянич О. 41

Ф

Філатов С. 54
Філіпчук П. 55

Ц

Цехмістер Г. В. 82
Цикава В. 56
Цікава 57

Ч

Чаюк О. О. 21, 88, 89
Черненко В. 58, 59, 103, 104, 105,
106, 107
Черненко О. 59, 106, 107

Ш

Шарова М. Б. 108
Шеметун О. 60, 61, 62, 63, 64,
109, 142, 143

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	4
Технологія вирощування огірків	17
Захист огірків від шкідників та хвороб	27
Високоурожайні сорти та гібриди огірків	33
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	40

Огірки: від теорії до практики

Рекомендаційний покажчик літератури

Укладач: **Фисенко** Інна Анатоліївна

Редактори: О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

Комп'ютерний набір: І. А. Фисенко

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.

Тираж ___ прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua